

[Erik Hansen (Ålborg amt).]

tidligere lovgivning tog alt med til sidste detalje, indskrænker man sig nu til det grundlæggende om ansættelse, afsked, rettigheder, pligter m.v., medens en lang række spørgsmål henlægges til forhandling med tjenestemændenes organisationer.

I fremsættelsestalen nævnte ministeren, at der er en undersøgelse i gang vedrørende samarbejdsudvalg inden for staten. Jeg vil om dette gerne sige, at jeg tror, det er meget væsentligt at få etableret samarbejdsudvalg inden for den offentlige sektor i større omfang end hidtil. Trivsel på en arbejdsplads kan fremmes gennem effektive samarbejdsudvalg, og det må vist erkendes, at den offentlige sektor ikke er førende med hensyn til trivselsfremmende foranstaltninger.

Af lovforslaget fremgår det, at der stiles efter afskaffelse af såkaldte ben, således at tjenestemandslønnen udgør det samlede arbejdsvederlag for udførelsen af de til stillingen knyttede pligter. Det radikale venstre er enig i denne løsning.

Et lille kuriosum skal nævnes: anmeldelsespligten for beskæftigelse uden for stats-tjenesten er gået ud af loven; jeg tror, det var på tide, man fik det gjort lidt anderledes. Udviklingen med mere fritid og derfor betydelig større muligheder for også hobbypræget fritidsforetagsomhed har ofte gjort denne anmeldelsespligt næsten latterlig. Som et eksempel kan jeg nævne, at en tjenestemand har været ude for, at det blev bebrejdet ham, at han ikke havde anmeldt, at hans kone holdt høns. For god ordens skyld skal jeg om sagen oplyse, at ministeren ikke fandt, at konens hønsehold stred mod mandens tjenestemandsstilling.

Lovforslaget om tjenestemandspension tager sigte på at fastlægge, hvilke rammer der fremtidig skal gælde for erhvervelse af pensionsrettigheder under tjenestemandsansættelse. Behovet for ændringer ligger i en tilpasning af pensionssystemet til de nye tjenestemandsprincipper. Bestemmelsen i den hidtidige lov om, at pensionsretten først indtræder, når en tjenestemand har beklædt stillingen i 5 år efter det fyldte 30. år og pensionsoptjeningen først begynder på dette tidspunkt, bortfalder og erstattes med en pensionsordning, hvor optjeningen begynder ved et nulpunkt efter tjenestemandens 25. år. Denne ændring medfører, at det

ikke mere vil være nødvendigt at opretholde bestemmelsen om, at tjenestemandsansættelser med pensionsret kun kan finde sted før det fyldte 40. år. Også det vil betyde en større bevægelighed ud og ind af tjenestemandsstillingerne — en meget heldig bevægelighed.

På flere områder er forslaget moderne og nuanceret. Det gælder muligheden for aftale med organisationerne om pensionsgrænser, varierende fra 60 til 70 år, og mulighederne for en endnu tidligere svagelighedspensionering.

En anden nydannelse er de ændrede regler om enkepension, der udstrækkes til også at gælde kvindelige tjenestemænds efterlevende mænd og børn. Jeg hilser dette med megen glæde, det har jo været et ønske fra mange sider i mange år.

Meget ofte har en tjenestemand med optjent pension haft svære overvejelser i forbindelse med stillingsskifte fra den offentlige til den private sektor. Årsagen har ganske enkelt i mange tilfælde været, at udrædelsesgodtgørelsen har været for ringe i forhold til værdien af den optjente pension. Dette forhold ændres efter lovforslaget til, at en fratrædt tjenestemand kan beholde den optjente pension til udbetaling på et senere tidspunkt, der så skal indtræffe enten ved pensionsalderens indtrædelse, eller når de efterlevende ved dødsfald skal sikres.

Efter den hidtidige pensionsordning har tjenestemændene bidraget til pensionsordningen ved selvstændige bidrag. Ifølge de tanker, der nu er fremme, skal tjenestemændenes bidrag falde bort. Det kan i manges øren lyde urimeligt, men for det første behøver det ikke at være nogen reel ændring, at beløbet ikke fratrækkes i lønnen, for lønnen kan jo indrettes efter, at pensionsfradraget ikke skal finde sted, og for det andet er den besparelse i administrativ henseende, der må kunne forventes at komme ud af denne ændring, da også værd at tage med. Endelig er der at sige, at hele spørgsmålet om alderdomssikring netop i disse år er i støbeskeen for alle befolkningsgrupper.

Nu venter vi så på tredje delbetænkning og dermed på den endelige afgørelse af den resterende del af tjenestemandslvgivningen. De to foreliggende lovforslag indebærer en modernisering af tjenestemandslvgiv-